

Haagse senioren in test: poststemmen lastiger dan gedacht

Door de coronapandemie verlopen de aanstaande Tweede Kamerverkiezingen flink anders. Veel senioren twijfelen daarom of zij hun stem in een stembureau, per post, of maar helemaal niet zullen uitbrengen.

Om de toegankelijkheid en veiligheid van het nieuwe stemmen te testen, hebben de Stedelijke Ouderen Commissie (SOC), Voorall (de belangenorganisatie voor Hagenaars met een beperking), Leer Zelf Online en de gemeente Den Haag afgelopen donderdag met succes een onderzoek gedaan in een oefenstembureau. Een groep Haagse senioren en mensen met een beperking hebben hier als eerste in Nederland beide stemprocedures op toegankelijkheid en veiligheid getest.

Een op de zes kiezers komt in aanmerking om per post te gaan stemmen. Uit een recent onderzoek van Peil.nl wil 40 procent hiervan gebruik maken. Omdat het poststemmen voor iedereen nieuw is, hebben twaalf Hagenaars van boven de zeventig in het oefenstembureau als eerste in Nederland het officiële pakket voor het poststemmen in handen gekregen en getoetst op duidelijkheid en gebruiksvriendelijkheid. 'De deelnemers vinden het makkelijk, maar als wij verder kijken dan blijkt dat er bij een groot deel toch iets mis gaat', zegt Jacques de Wit van Leer Zelf Online. 'Zij

Haagse senioren geven het stemlokaal in de test een voldoende, maar poststemmen is lastiger dan gedacht. Foto: Leer Zelf Online

vergeten bijvoorbeeld de stempas bij te sluiten of doen het stembiljet in de verkeerde enveloppe waardoor hun stem ongeldig is. Wij gaan de resultaten onderzoeken en komen met een adviesrapport. Maar mijn verwachting nu is dat veel mensen een ongeldige stem gaan uitbrengen zonder dat zij het zelf doorhebben. Als mensen gebruik maken van poststemmen dan raad ik hen aan alles goed door

te nemen voordat zij de envelop dichtplakken.'

Oefenstembureau

Veel senioren brengen hun stem uit in een stembureau. De deelnemers aan het oefenstembureau hebben daarom ook het reguliere stemproces doorlopen. Hierbij is er met name gekeken hoe de maatregelen die de gemeente heeft genomen in en rondom het stembureau in de

praktijk werken en of ze voor iedereen duidelijk zijn. Voor de meeste senioren uit deze test was alles rondom het reguliere stemmen duidelijk. Dit onderdeel is ook getest door vrijwilligers van Voorall. Door hen is gekeken of het stembureau toegankelijk is en of kiezers met een beperking veilig en zelfstandig hun stem kunnen uitbrengen met de extra maatregelen. Helma van

der Boom een van de deelnemers met een visuele beperking is blij dat zij bij het stemmen gebruik kan maken van de stemmal met de soundbox. 'Hiermee kan ik de kiezerslijst beluisteren en zo zelf in vrijheid stemmen op wie ik wil en blijft mijn stemgeheim gewaarborgd.'

Ondanks dat de koptelefoon die in het stemlokaal ligt na elk gebruik gedesinfecteerd wordt, gebruikt Helma in deze tijd liever die van haar zelf.

SOC en Voorall

De Stedelijke Ouderen Commissie (SOC) en Voorall hebben direct ingestemd om deel te nemen aan deze test, zegt Gert van Capelleveen, voorzitter van de SOC: 'Beide organisaties vinden het van groot belang dat iedereen in deze bijzondere tijd zo optimaal en veilig mogelijk gebruik kan maken van zijn stemrecht en dat er geen barrières zijn. Zo vinden wij dat nog goed moet worden nagedacht over de instructie dat je op de site van de gemeente moet zoeken naar een afgeefpunt voor je poststem. Niet iedereen is immers goed thuis op het internet.' De ervaringen van alle deelnemers van het oefenstembureau zijn door initiatiefnemer Leer Zelf Online vastgelegd en worden verwerkt in een advies, dat wordt overhandigd aan Jan van Zanen, burgemeester van Den Haag en voorzitter van Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).